

DOS DÍAS, UNA NOCHE

Proposta didàctica de Ramon Breu

SINOPSI

Sandra, amb l'ajut del seu company, només disposa d'un cap de setmana per anar a veure els seus companys de feina i convèncer-los de que renunciïn a les seves primes perquè ella pugui mantenir el seu lloc de treball. Després d'una baixa per malaltia, a causa d'una depressió, la dona torna a la feina i se n'assabenta que el cap de l'empresa ha decidit fer escollir a la resta de treballadors entre una prima de 1000 euros o el lloc de treball de d'ella. Sandra té dos dies per parlar amb cadascun dels seus companys perquè l'ajudin a conservar la seva feina i fer-los veure que ella no és la qui els pren els seus diners.

FITXA DE LA PEL·LÍCULA

Títol original: *Deux jours, une nuit*

Any de producció i país: Bèlgica, França i Itàlia.

Direcció: Jean-Pierre i Luc Dardenne

Guió: Jean-Pierre i Luc Dardenne

Producció: Jean-Pierre i Luc Dardenne, i Denis Freyd

Fotografia: Alain Marcoen

Muntatge: Maria-Hélène Dozo

So: Jean-Pierre Duret

Durada: 95 minuts

Intèrprets: Marion Cotillard (Sandra); Fabrizio Rongione (Manu); Pili Groyne (Estelle); Simon Caudry (Maxime); Catherine Salée (Juliette); Dumont (Baptiste Sornin); Alain Eloy (Willy); Myriem Akheddiou (Mireille).

PANTALLA D'ACTIVITATS

1. Escriviu una sinopsi de la pel·lícula.
2. Completeu aquest quadre d'anàlisi dels personatges:

	Sandra	Manu	Juliette	Anne	Dumont
Personalitat					
Evolució al llarg de la pel·lícula					
Aquest personatge em recorda a...					

3. Valoreu la situació en què Dumont, l'empresari fa decidir als treballadors de l'empresa entre la continuïtat de Sandra o rebre una prima de 1000 euros.
4. Quins són els arguments dels companys de la Sandra per donar-li suport i quins els arguments dels companys que no li donen suport? Quins us semblen més convincents? Què haguéssiu fet vosaltres?
5. Jérôme, el company de feina que colpeja l'Yvon i la mateixa Sandra, li diu a la noia que si *li sembla normal robar-nos els nostres diners*. Valoreu aquesta opinió.
6. Per què es vol suïcidar la Sandra?
7. Mentre s'està efectuant la votació, l'encarregat de l'empresa, Jean-Marc, li diu a la Sandra: *Estàs contenta? Has creat un mal ambient entre l'equip*. Opineu sobre aquestes paraules.
8. Què li proposa l'empresari a Sandra, després de la votació? A quin treballador creieu que no li volen renovar el contracte? Per què? Què us sembla l'actitud de la Sandra?
9. En la darrera escena de la pel·lícula, Sandra li explica al seu marit el desenllaç de la votació. Escoltant les paraules de la noia i veient la seva actitud, a quines conclusions podríeu arribar?

LLENGUATGE I TÈCNiques AUDIOVISUALS

1. En la primera escena del film en que veiem des que la Sandra està dormint i la truquen per telèfon fins l'arribada d'en Manu a casa, quin moviment de càmera es fa servir, especialment?
2. Com heu pogut observar, la pel·lícula dels germans Dardenne no té banda sonora musical. Les úniques vegades que se sent música surt de la ràdio del cotxe. Per què creieu que els directors van prendre aquesta decisió?
3. Els salts en el temps en cinema s'anomenen *el·lipsis* i la seva funció és comprimir el temps. Es tracta d'eliminar aquells temps morts o no rellevants del relat. En aquest film, però, els directors deixen continuar l'acció sense fer unes el·lipsis que en altres pel·lícules sí que s'haguéssin fet, per exemple quan la Sandra truca per telèfon o quan va a veure els seus companys de feina i la càmera ens ensenya bona part del seu recorregut. Per què creieu que no hi tantes el·lipsis com en la majoria de pel·lícules?
4. Penseu que *Dos días, una noche* és una pel·lícula lenta? Creieu que aquesta lentitud és deliberada?

Abans de respondre aquestes qüestions consulteu el blog:

<http://llenguatgecinematografic.wordpress.com/>

TRÀVELING DE LECTURES

PARLEN ELS DIRECTORS

Jean-Pierre Dardenne va néixer a Engis (Bèlgica) l'abril de 1951. Luc Dardenne va néixer a Awirs (Bèlgica) el març de 1954. Han realitzat un gran nombre de documentals. El 1975, Jean-Pierre i Luc Dardenne van fundar la productora *Les Films du Fleuve*. Alguns títols de la seva carrera són *La promesa*; *Rosetta*; *El fill*; *El nen*; *El silenci de Lorna*, *El nen de la bicicleta...*

En quines circumstàncies va néixer *Dos dies, una nit*?

Luc Dardenne: En el marc de la crisi econòmica i social que travessa Europa en aquests moments. Portàvem uns anys donant-li voltes a una pel·lícula sobre una persona que era a punt de ser acomiadada amb l'acord de la majoria dels seus companys de treball. *Dos dies, una nit* neix per fi quan creem la parella que formen Sandra i Manu, units en l'adversitat.

Jean-Pierre Dardenne: El que ens interessava era mostrar a algú exclòs perquè se'l considera dèbil, poc productiu. La pel·lícula és un homenatge a *aquesta treballadora poc productiva* que recupera l'autoestima i el valor gràcies a la lluita que emprèn amb el seu marit.

Els companys de Sandra han votat una reducció de personal i l'acomiadament d'aquest a canvi d'una prima. Els havien arribat notícies sobre aquest tipus de circumstàncies en el món del treball?

Jean-Pierre: Sí, la veritat és que sí encara que no era exactament igual. En el món del treball, tant a Bèlgica com en altres llocs, existeix una obsessió per la productivitat que obliga els treballadors a competir entre ells, a vegades de forma violenta.

Manu insisteix a Sandra perquè contacti amb els seus companys durant un cap de setmana. Vol que es replantegin el seu vot i que Sandra sigui readmesa. El seu paper és fonamental.

Jean-Pierre: En Manu és el sindicalista, el *coach* de Sandra. Aconsegueix convèncer-la de que existeix una possibilitat i que els seus companys poden canviar d'opinió.

Luc: La Sandra no devia semblar una víctima que estigmatitza i denuncia els seus companys de treball que han votat contra ella. ¡No és la lluita d'una pobra noia contra uns porcs!

No jutgen a cap dels seus personatges.

Luc: Els treballadors de *Dos dies, una nit* estan obligats a competir entre ells. No es tracta de distingir entre bons i dolents, de posar-se al costat d'un o d'un altre. No ens interessa analitzar el món d'aquesta manera.

Jean-Pierre: Una pel·lícula no és un tribunal. Tots els companys de la Sandra tenen les seves raons per dir-li sí o no. Però una cosa és clara: la prima no és un luxe per a cap d'ells. Els cal diners per pagar el lloguer, les factures... Sandra ho comprèn perquè ella també passa per les mateixes dificultats financeres.

La Sandra té una família unida formada pel seu marit i els seus fills. És una circumstància poc habitual en les seves pel·lícules.

Luc: La Sandra treu forces del seu matrimoni. Manu estima profundament la seva dona, lluita contra la depressió que pateix la noia i l'ajuda a no tenir por. Al començament de la pel·lícula, Manu està convençut que la Sandra no creu en sí mateixa.

Jean-Pierre: De fet, els fills de Sandra i Manu també s'impliquen i participen en el que està passant. Ajuden els seus pares a buscar on viuen els companys de feina de la seva mare.

Aquests darrers no tenen cap intenció de declarar-se en vaga ni rebutjar l'acord que els ha proposat el cap.

Jean-Pierre: Vam escollir deliberadament una petita empresa en què el número d'empleats no és suficient per tenir representació sindical. Si la pel·lícula

hagués explicat la lluita contra un enemic reconeixible, hagués estat totalment diferent...Però la falta de reacció col·lectiva, el fet d'estar en contra d'aquest vot per principi denota la falta de solidaritat que vivim avui en dia.

Durant quant de temps van treballar en el guió per arribar a aquest resultat?

Jean-Pierre: Portàvem deu anys donant-li voltes a aquest tema, així que hem tingut temps per preparar-nos.

Luc: El vam escriure força ràpid. Vam començar a donar forma al guió a l'octubre de 2012 i el vam acabar al març de 2013. Volíem que l'acció es desenvolupés en un espai de temps molt curt, com indica el títol de la pel·lícula.

Jean-Pierre: La urgència que suposa aquest lapsus de temps havia de marcar el ritme de la pel·lícula.

Programa de mà dels Cinemes Renoir. 15-11-2014. Traducció de Cinescola.

Activitats

1. Diuen els directors que una pel·lícula no és un tribunal, que tots els companys de la Sandra tenen les seves raons per dir sí o no. Però, vosaltres què en penseu?
2. Creieu que sense tenir en Manu al seu costat, la Sandra hagués anat a veure els seus companys de feina? Per què?
3. Què els haguéssiu preguntat vosaltres als directors?

LA CLASSE TREBALLADORA

La consciència de classe i la lluita econòmica dels sindicats

Tal com descriu àmpliament el marxisme, la classe obrera va tenir consciència d'ella mateixa quan es va organitzar en defensa dels seus interessos. L'organització dels treballadors i les treballadores de les fàbriques per a respondre als abusos dels capitalistes va donar a lloc als Trade Unions i als sindicats. Per exigir un tracte més humà, millors condicions laborals, períodes de descans o salaris més justos, la classe obrera va inventar els seus mètodes de lluita: primer, el sabotatge, més tard les vagues, ... Gràcies a la publicació de fulletons, els sindicats de les fàbriques de les diferents ciutats es van adonar que patien sovint les mateixes problemàtiques i es van anar federant en sindicats nacionals. D'aquesta manera, es va organitzar allò que el marxisme anomena habitualment lluita econòmica, la forma fonamental de resistència de la classe treballadora. Els sindicats europeus s'enfronten actualment al repte de reorganitzar-se per fer front les regressives polítiques liberals que estan empitjorant les condicions de treball i de vida del conjunt de la classe treballadora. L'atur i la precarietat laboral augmenten dia a dia, els salaris baixen, els drets laborals conquerits s'esfumen. La situació és especialment

negativa a Catalunya on estem assistint a un veritable desballestament del teixit industrial, a causa del tancament d'empreses. L'Estat Espanyol és un dels estats europeus amb un menor percentatge de treballadors sindicats i els mass media es dediquen sistemàticament a desprestigiar les organitzacions obreres perquè aquestes tenen un paper fonamental en la resistència a les polítiques liberals. Per això, és més important que mai que la classe treballadora s'organitzi en sindicats i que aquests siguin veritablement organitzacions de la classe treballadora en defensa dels seus interessos. Però, en el passat, els obrers ja es van adonar que la lluita econòmica no era suficient, que si volien invertir la situació social i alliberar la classe treballadora de la seva condició d'explotació, era necessari que tinguessin un programa polític de classe. I així va néixer el socialisme.

La classe treballadora i la organització de la lluita ideològica

Les definicions tradicionals de la classe treballadora i la classe capitalista es volen presentar com massa rústiques. És cert que la classe treballadora es veu cada cop més subjecte a una mercat laboral en moviment constant, sotmès a condicions individualitzades i particularistes que generen un immens ventall de situacions de pseudoautonomia o pseudodependència, extremadament variables. Però significa això que la tesi marxista tradicional de la tendència homogeneïtzadora de la classe treballadora és errònia? Ben al contrari, les classes treballadores de tot el món són cada cop més similars i s'enfronten a una tipologia cada cop més semblant de problemàtiques. Tots els tòpics amb els que s'intenta qüestionar l'existència d'una classe treballadora s'enfonsen davant l'evidència estadística. Que aquesta estigui composta per una quantitat infinita de realitats diferents, no significa que no comparteixi uns mateixos interessos, oposats als de la classe capitalista, que és exclusivament propietària i no productora. La consciència de classe és un aspecte estratègic de la lluita ideològica actual. Si els mitjans de comunicació insisteixen en dir-nos que la classe treballadora no existeix és precisament perquè només som una amenaça per al poder quan tenim consciència de nosaltres mateixos. Sovint ens hem deixat seduir per la il·lusió de la classe mitjana, la identitat de classe, el sentiment col·lectiu de pertinença a la classe treballadora ha estat contaminat pel "virus liberal". Tanmateix, l'actual crisi i les polítiques regressives aplicades pels governs europeus sacsegen obscenament el decorat que durant dècades ha sostingut el miratge de la classe mitjana. Els i les comunistes sempre hem denunciat la terrible realitat de les societats capitalistes: existeixen les classes, la treballadora i la capitalista, tenen interessos oposats i existeix la lluita de classes. La classe treballadora som nosaltres, una realitat palpable que conformem totes les persones que vivim del nostre salari. Nosaltres produïm la riquesa. Som la immensa majoria.

Dossier Avant n. 1. 14-4-2013.

Activitats

1. Creieu que els companys de la Sandra tenen consciència de classe?
2. Per què penseu que bona part dels *mass media* o mitjans de comunicació desprestigien els sindicats?
3. Què vol dir que ens *hem deixat seduir per la il·lusió de la classe mitjana*?
4. Quina incidència ha tingut la darrera crisi del sistema capitalista en la classe treballadora?

CONTRACAMP: ASPECTES DIDÀCTICS PER AL PROFESSORAT

Elements de debat i relacions que es poden establir

- El món del treball i la crisi.
- La solidaritat entre els treballadors i treballadores.
- La responsabilitat social i ètica de l'empresariat.
- La consciència de classe dels treballadors i treballadores.
- El paper dels sindicats.
- El cinema realista.

Objectius formatius

- Comprendre el film.
- Analitzar el llenguatge i les tècniques audiovisuals del film: les característiques del cinema dels germans Dardenne.
- Reflexionar sobre les conseqüències de la manca de solidaritat entre els treballadors i treballadores.
- Conscienciar sobre la necessitat de mantenir la dignitat entre les persones.
- Debate sobre la responsabilitat social de les empreses.
- Observar actituds de solidaritat en conflictes i situacions socials problemàtiques.

Criteris d'avaluació

- Visionat atent, correcte i respectuós del film.
- Respondre adequadament a les qüestions de comprensió i de llenguatge cinematogràfic de forma reflexiva i interessada.
- Capacitat per relacionar i entendre les diferents problemàtiques socials i polítiques plantejades en el film.
- Identificar els temes i subtemes del documental.
- Lectura dels textos de la proposta didàctica i realització adequada de les activitats.
- Participació activa en els debats que es puguin suscitar.
- Expressió escrita i oral correcta de les feines proposades.